

Referat

Sak: Norsk NBM referansegruppe

Møtedato/sted:
01.04.2022/ Fysisk møte/Teams

Deltakere:
Inger Kristin Holm, Kjerstin Dahl Viggen, Per Arne Vada, Øystein Bosdal Andreassen, Cato Larsen, Alexander Kellerer

Statnett: Olga Ingrid Steinsholt, Lars Olav Fosse, Eivind Lindeberg, Kjersti Knudsen Aarrestad, Kristian Wang Høiem, Nina Wahl Gunderson

Fraværende: Arvid Bekjorden, Frode Baasland, Stian Henriksen, Espen Fjeld, Geir Jevnaker, Jakob Boye Løland Ørbæk

Ansvarlig/adm. enhet:

Kopi til:
Alle deltagere. Kopi legges på Statnett.no

Vår referanse:

Neste møte:
16.06.2022

Dato:
01.04.2022

Saksliste

#	Tid	Sak	Ansvarlig
1.	09:30 – 09:40	Velkommen, agenda, referat fra sist møte Ingen merknader til agenda og referat.	Lars Olav Fosse
2.	09:40 – 10:50	Ny plan for mFRR EAM - involvering og mobilisering av bransjen Se presentasjon som ligger vedlagt. Olga Ingrid gikk kort igjennom kommunikasjonen rundt utsettelse av mFRR EAM. Konklusjonen på de vurderingene som er gjort rundt mFRR EAM medførte en forskyvning på et år i forhold til opprinnelig plan. Opprinnelig rekkefølge med mFRR EAM som et første steg før påfølgende milepæler i NBM roadmaper fremdeles den mest	Olga Ingrid Steinsholt, Nina Wahl Gunderson, Eivind Lindeberg

#	Tid	Sak	Ansvarlig
		<p>hensiktsmessige. Olga Ingrid understreket viktigheten av dialog med bransjen, og å få med BSPene i testingen - løsningene må fungere helt ut til BSPene.</p> <p>Cato: Er det ulike utfordringer i de ulike landene? Nina: Vi har mer komplekse løsninger og deler i stor grad løsninger med Svk. I tillegg har vi langt flere BSPer enn noen av de andre landene.</p> <p>Nina gikk igjennom resultatene av spørreundersøkelse mot BSPene fra 4. kvartal 2021.</p> <p>Cato: Vi er avhengig av at systemleverandørene leverer med de nødvendige budattributtene. Deretter må vi finne ut hvordan vi kan bruke budattributtene, og det er også mye jobb som kreves for å automatisere aktiveringen.</p> <p>Øystein: Mange har gamle anlegg som ikke vil være lette å kjøre automatisert drift på. Det vil medføre at dere vil få mindre effekt. Hva gjør vi med alle de MWene som ikke klarer å følge kravene? Vi har f.eks. anlegg fra 1912 - 1913 hvor vi må ut manuelt for å kjøre opp kraftverket. Disse kan levere i dag dersom prisene er tilstrekkelig høye.</p> <p>Kjerstin: Lager dere en testplattform som aktørene kan følge?</p> <p>Nina: Ja, vi har en selvbetjent testplattform der man kan sende inn bud og motta aktiveringer. Dette er for den endelige løsningen, men vi skal også lage et testmiljø for selve transisjonsfasen.</p> <p>Kjerstin: Kommer dere til å kjøre testauksjoner? Jo mere likt det er virkeligheten, jo bedre vil resultatet av testene bli.</p> <p>Olga Ingrid: Dersom vi skal kjøre en tester som er så nær virkeligheten som mulig, må vi gjøre en koordinert test der vi får inn bud fra flere aktører. Vi jobber med hvordan vi kan få til best mulig verifikasjon før go-live.</p> <p>Cato: Vi har to ulike driftssentraler med to ulike SCADA systemer der den ene aktiverer automatisk, mens den andre ikke er klare ennå.</p> <p>Olga Ingrid presenterte arenaer for aktørdialog. Transisjonsfasen er en fase med en start og en slutt, og har du ikke vært med der, kan du ikke være med i markedet.</p> <p>Cato: Er det spikra tydelig når denne fasen skal være?</p> <p>Olga Ingrid: Vi legger nå en ny plan, men det er viktig å vite at når vi går ut av transisjonsfasen så må vi ha fått alle BSPer over på nytt format, ellers vil de ikke kunne delta, og tilgangen til reserver blir lavere</p>	

#	Tid	Sak	Ansvarlig
		<p>Før mai vil vi komme tilbake med et eksakt tidsrom for transisjonsfasen.</p> <p>Eivind: Er det slik at så lenge det er litt usikkerhet så utsetter aktørene?</p> <p>Cato: Det er nok en del som ser på den nye planen for go live og tenker at vi har god tid. Transisjonsfasen blir relativt sett tidligere i forhold til go-live mFRR EAM enn med opprinnelig plan.</p> <p>Øystein: Det er imidlertid mye man kan og skal gjøre selv. Aktørene trenger ikke bare vente på leveranse fra sine systemleverandører.</p> <p>Statnett ble også oppfordret til å se på om det kan være andre navn på "transisjonsfasen" som vil gjøre det tydeligere at dette er snakk om en frist for å gjøre endringer som ligger lenge for go-live mFRR EAM. Viktig med veldig tydelig kommunikasjon rundt dette.</p>	
3.	10:50 – 11:30	<p>Replanlegging av Roadmap - videre arbeid og involvering av bransjen</p> <p>Se presentasjon som ligger vedlagt.</p> <p>Elisabeth gikk igjennom arbeidet med replanlegging av roadmap.</p> <p>Per Arne: Skal det reserveres kapasitet for mFRR utveksling? Elisabeth: Dette er noe vi må se på. Eksempelvis er det et stort underskudd i NO1, og da kan det være samfunnsøkonomisk lønnsomt å reservere kapasitet.</p> <p>Eivind: ABOT er nok det mest krevende vi gjør på IT-utviklingssiden. Vi har utviklet en løsning, og denne benyttes i skyggedriften nå. Vi har imidlertid ikke kommet veldig langt i evalueringen.</p> <p>Elisabeth: Vi har etablert en task force som også inkluderer PMO fra 15 min market time unit (MTU) i energimarkedene i prosjektet. Det er viktig å få dette til å henge sammen.</p> <p>Øystein: Vil det holdes igjen kapasitet til intradag-auksjon?</p> <p>Lars: Det vil ikke holdes av kapasitet til intradag-auksjon, men intradag kontinuerlig handel vi være stengt 20 min før og 20 min etter intradag-auksjon. Vi kan ta et lite dypdykk i ID kapasitet og MTU-planene neste uke.</p>	Elisabeth Østreng
4.	11:30 – 12:15	Lunsj	
5.	12:15 – 12:25	<p>Periodeskift – endelig utforming</p> <p>Se vedlagte presentasjon.</p>	Lars Olav Fosse

#	Tid	Sak	Ansvarlig
		<p>Lars Olav presenterte hvordan endelig utforming av periodeskift vil være, og særlig at krav om å levere periodeskift settes på stasjonsnivå og ikke stasjonsgruppenivå. Hensikten med periodeskift er å sikre mulighet til å flytte de volumene som ville vært aktuelle for produksjonsflytting i dag.</p> <p>Øystein pekte på at Statnett kan miste noen bud i elvekraft ved at man kunne brukt magasinverk i samme stasjonsgruppe til å levere periodeskift.</p>	
6.	12:25 – 12:55	<p>Shadow operation, resultater og sammenligning med dagens drift</p> <p>Eivind gikk igjennom diverse resultater fra skyggedrift. Noen observasjoner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ser at vi vil regulere mer aktivt enn i dag hvor operatørene i større grad holder aktiveringene lengre. • Det er større skifter i hvilke områder som har samme pris (uncongested area). Det betyr at prisen vil endre seg mer enn i dag. • Skal straks ha en ny runde med skyggedrift på Landssentralen hvor en operatør sammenligner resultatene fra AOFen og det som faktisk ble aktivert. • Selv om AOFen henger litt etter når det er store skift, så er dette også noe som skjer i dag. Vi trenger å bedre datakvaliteten, men de periodene vi har gode data, er også resultatene gode. 	Eivind Lindeberg
7.	12:55 – 13:15	<p>Status, MARI og PICASSO</p> <p>Se vedlagte presentasjon.</p> <p>Lars Olav presenterte status for MARI og PICASSO. Ingen store kommentarer, men OK med statusoppdatering.</p> <p>Flere av medlemmene understreket viktigheten av at Statnett setter av nok ressurser til å behandle prekvalifiseringssøkander både til aFRR og mFRR.</p>	Lars Olav Fosse
8.	13:15 – 13:45	<p>Kapasitetsmarkeder</p> <p>Se vedlagte presentasjon.</p> <p>Øystein: Siden dette trolig er samme ressurser som vil bys inn i begge markeder, må Statnett vurdere hvor behovet er størst.</p> <p>Kjell Petter: Vi ønsker å ha med så mange aktører som mulig i nordisk user acceptance testing, tilsvarende som ble gjort for aFRR CM. Alle som ønsker å være med i markedet bør være med i market trial.</p> <p>Nasjonal go live 5. mai 2023.</p>	Kjell Petter Myhren, Kjersti Knudsen Aarrestad

#	Tid	Sak	Ansvarlig
		<p>Cato: Vil det bli suksessiv gate closure eller samtidig?</p> <p>Kjell Petter: Legges opp til felles gate closure kl. 07:30</p> <p>Driftsforstyrrelsesreserver (DFR): Vi vurderer nå hvordan DFR skal aktiveres, men mFRR CM vil være primærmarkedet Vil trolig ikke aktivere DFR før mFRR lista er uttømt.</p>	
9.	13:45 – 14:00	<p>Neste møte</p> <p>Møtene i norsk NBM referansegruppe legges 1-2 uker etter nordisk NBM referansegruppemøte. Dato for neste nordiske møte var ikke fastsatt ved møtetidspunkt. I etterkant er dato satt til torsdag 2. juni. Møtet i den norske referansegruppa legges derfor til torsdag 16. juni kl. 09:30 - 14:00. Tema vil være Roadmap, intradag-auksjon og overgang til 15 min MTU, erfaring med testing. Det blir et fysisk møte hos Statnett.</p>	

Aksjonspunkter

#	Aksjon	Hvem	Når
1.	Presentere erfaringer fra BSP-test	BSPer	Neste møte
2.	Vurdere navnebytte og få mer presis kommunikasjon rundt overgang til nytt teknisk format "transisjonsfasen"	Olga Ingrid	ASAP
3.			
4.			
5.			